ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 05/അധ്യായഃ 32

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 05

അഥ ദ്വാത്രിംശോഽധ്യായഃ

ജനമേജയ ഉവാച.

മഹിമാ വർണ്യതേ സമ്യക്ചംഡികായാസ്ത്വയാ മുനേ .

കേന ചാരാധിതാ പൂർവം ചരിത്രത്രയയോഗതഃ .. 1 ..

പ്രസന്നാ കസ്യ വരദാ കേന പ്രാപ്തം ഫലം മഹത് .

ആരാധ്യ കാമദാം ദേവീം കഥയസ്വ കൃപാനിധേ ..2..

ഉപാസനാവിധിം ബ്രഹ്മസ്തഥാ പൂജാവിധിം വദ .

വിസ്തരേണ മഹാഭാഗ ഹോമസ്യ ച വിധിം പുനഃ .. 3 ..

സൂത ഉവാച.

ഇതി ഭൂപവചഃ ശ്രുത്വാ പ്രീതഃ സത്യവതീസുതഃ .

പ്രത്യുവാച നൃപം കൃഷ്ണോ മഹാമായാപ്രപൂജനമ് ..4..

വ്യാസ ഉവാച.

സ്വാരോചിഷേഽന്തരേ പൂർവം സുരഥോ നാമ പാർഥിവഃ .

ബഭൂവ പരമോദാരഃ പ്രജാപാലനതത്പരഃ ..5..

സത്യവാദീ കർമപരോ ബ്രാഹ്മണാനാം ച പൂജകഃ .

ഗുരുഭക്തിരതോ നിത്യം സ്വദാരഗമനേ രതഃ ..6 ..

ദാനശീലോഽവിരോധീ ച ധനുർവേദൈകപാരഗഃ .

ഏവം പാലയതോ രാജ്യം മ്ലേച്ഛാഃ പർവതവാസിനഃ ..7..

ബലാച്ഛത്രുത്വമാപന്നാഃ സൈന്യം കൃത്വാ ചതുർവിധമ് .

ഹസ്ത്യശ്വരഥപാദാതിസഹിതാസ്തേ മദോത്കടാഃ ..8..

കോലാവിധ്വംസിനഃ പ്രാപ്താഃ പൃഥ്വീഗ്രഹണതത്പരാഃ .

സുരഥഃ സൈന്യമാദായ സംമുഖഃ സമപദ്യത .. 9 ..

യുദ്ധം സമഭവദ്ഘോരം തസ്യ തൈരതിദാരുണൈഃ .

മ്ലേച്ഛാനാം തു ബലം സ്വല്പം രാജ്ഞസ്തദ്ബലമദ്ഭുതമ് 10 ..

തഥാപി തൈർജിതോ യുദ്ധേ ദൈവാദ്രാജാ പരാജിതഃ .

ഭഗ്നശ്ച സ്വപുരം പ്രാപ്തഃ സുരക്ഷം ദുർഗമംഡിതമ് ..11..

ചിംതയാമാസ മേധാവീ രാജാ നീതിവിചക്ഷണഃ .

പ്രധാനാന്വിമനാ ദൃഷ്ട്വാ ശത്രുപക്ഷസമാശ്രിതാൻ ..12..

സ്ഥാനം ഗൃഹീത്വാ വിപുലം പരിഖാദുർഗമംഡിതമ് .

കാലപ്രതീക്ഷാ കർതവ്യാ കിം വാ യുദ്ധം വരം മതമ് .. 13 ..

മംത്രിണഃ ശത്രുവശഗാ മംത്രയോഗ്യാ ന തേ കില .

കിം കരോമീതി മനസാ ഭൂപതിഃ സമചിംതയത് .. 14 ..

കദാചിത്തേ ഗൃഹീത്വാ മാം പാപാചാരാഃ പരാശ്രിതാഃ .

ശത്രുഭ്യോഽഥ പ്രദാസ്യംതി തദാ കിം വാ ഭവിഷ്യതി .. 15 ..

പാപബുദ്ധിഷു വിശ്വാസോ ന കർതവ്യഃ കദാചന .

കിം തേ വൈ പ്രകുർവന്തി യേ ലോഭവശഗാ നരാഃ .. 16 ..

ഭ്രാതരം പിതരം മിത്രം സുഹൃദം ബാംധവം തഥാ .

ഗുരും പൂജ്യം ദ്വിജം ദ്വേഷ്ടി ലോഭാവിഷ്ടഃ സദാ നരഃ ..17..

തസ്മാന്മയാ ന കർതവ്യോ വിശ്വാസഃ സർവഥാഽധുനാ .

മംത്രിവർഗേഽതിപാപിഷ്ഠേ ശത്രുപക്ഷസമാശ്രിതേ .. 18 ..

ഇതി സംചിംത്യ മനസാ രാജാ പരമദുർമനാഃ .

ഏകാകീ ഹയമാരുഹ്യ നിർജഗാമ പുരാത്തതഃ .. 19 ..

അസഹായോഽഥ നിർഗത്യ ഗഹനം വനമാശ്രിതഃ .

ചിന്തയാമാസ മേധാവീ ക്വ ഗംതവ്യം മയാ പുനഃ ..20..

യോജനത്രയമാത്രേ തു മുനേരാശ്രമമുത്തമമ് .

ജ്ഞാത്വാ ജഗാമ ഭൂപാലസ്താപസസ്യ സുമേധസഃ .. 21 .

ബഹുവൃക്ഷസമായുക്തം നദീ പുലിന സംശ്രിതമ് .

നിർവൈരശ്വാപദാകീർണം കോകിലാരാവമംഡിതമ് ..22..

ശിഷ്യാധ്യയനശബ്ദാഢ്യം മൃഗയൂഥശതാവൃതമ് .

നീവാരാന്നസുപക്വാഢ്യം സുപുഷ്പഫലപാദപമ് ..23..

ഹോമധൂമസുഗംധേന പ്രീതിദം പ്രാണിനാം സദാ .

വേദധ്വനിസമാക്രാംതം സ്വർഗാദപി മനോഹരമ് ..24..

ദൃഷ്ട്വാ തമാശ്രമം രാജാ ബഭൂവാസൗ മുദാന്വിതഃ .

ഭയം ത്യക്ത്വാ മതിം ചക്രേ വിശ്രാമായ ദ്വിജാശ്രമേ 25 ..

ആസജ്യ പാദപേഽശ്വം തു ജഗാമ വിനയാന്വിതഃ .

ദൃഷ്ട്വാ തം മുനിമാസീനം സാലച്ഛായാസു സംശ്രിതമ് ..26..

മൃഗാജിനാസനം ശാംതം തപസാഽതികൃശം ഋജുമ് .

അധ്യാപയംതം ശിഷ്യാംശ്ച വേദശാസ്ത്രാർഥദർശിനമ് ..27..

രഹിതം ക്രോധലോഭാദ്യൈർദ്വംദ്വാതീതം വിമത്സരമ് .

ആത്മജ്ഞാനരതം സത്യവാദിനം ശമസംയുതമ് ..28..

തം വീക്ഷ്യ ഭൂപതിർഭൂമൗ പപാത ദണ്ഡവത്തദാ .

തദഗ്രേ ഽശ്രുജലാപൂർണനയനഃ പ്രേമസംയുതഃ ..29..

ഉത്തിഷ്ഠോത്തിഷ്ഠ ഭദ്രം തേ തമുവാച തദാ മുനിഃ .

ശിഷ്യോ ദദൗ ബൃസീം തസ്മൈ ഗുരുണാ നോദിതസ്തദാ ..30..

ഉത്ഥായ നൃപതിസ്തസ്യാം സമാസീനസ്തദാജ്ഞയാ .

അർഘ്യപാദ്യാർഹണം ചക്രേ സുമേധാ വിധിപൂർവകമ് ..31..

പപ്രച്ഛാത്ര കുതഃ പ്രാപ്തഃ കസ്ത്വം ചിംതാപരഃ കഥമ് .

കഥയസ്വ യഥാകാമം സംവൃത്തം കാരണം ത്വിഹ ..32..

കിമാഗമനകൃത്യം തേ ബ്രൂഹി കാര്യം മനോഗതമ് .

കരിഷ്യേ വാംഛിതം കാമമസാധ്യമപി യത്തവ .. 33 ..

രാജോവാച.

സുരഥോ നാമ രാജാഽഹം ശത്രുഭിശ്ച പരാജിതഃ .

ത്യക്ത്വാ രാജ്യം ഗൃഹം ഭാര്യാമഹം തേ ശരണം ഗതഃ .. 34 ..

യദാജ്ഞാപയസേ ബ്രഹ്മംസ്തദഹം ഭക്തിതത്പരഃ .

കരിഷ്യാമി ന മേ ത്രാതാ ത്വദന്യഃ പൃഥിവീതലേ ..35..

ശത്രുഭ്യോ മേ ഭയം ഘോരം പ്രാപ്തോഽസ്മ്യദ്യ തവാംതികമ് .

ത്രായസ്വ മുനിശാർദൂല ശരണാഗതവത്സല ..36..

ഋഷിരുവാച.

നിർഭയം വസ രാജേംദ്ര നാത്ര തേ ശത്രവഃ കില .

ആഗമിഷ്യംതി ബലിനോ നിശ്ചയം തപസോ ബലാത് ..37..

നാത്ര ഹിംസാ പ്രകർതവ്യാ വനവൃത്ത്യാ നൃപോത്തമ .

കർതവ്യം ജീവനം ശസ്തൈർനീവാരഫലമൂലകൈഃ ..38..

വ്യാസ ഉവാച.

ഇതി തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ നിർഭയഃ സ നൃപസ്തദാ .

ഉവാസാശ്രമ ഏവാസൗ ഫലമൂലാശനഃ ശുചിഃ .. 39 ..

കദാചിത്സ നൃപസ്തത്ര വൃക്ഷച്ഛായാം സമാശ്രിതഃ .

ചിന്തയാമാസ ചിംതാർതോ ഗൃഹ ഏവ ഗതാശയഃ .. 40 ..

രാജ്യം മേ ശത്രുഭിഃ പ്രാപ്തം മ്ലേച്ഛൈഃ പാപരതൈഃ സദാ .

സംപീഡിതാഃ സ്യുർലോകാസ്തൈർദുരാചാരൈർഗതത്രപൈഃ .. 41 ..

ഗജാശ്ച തുരഗാഃ സർവേ ദുർബലാ ഭക്ഷ്യവർജിതാഃ .

ജാതാഃ സ്യുർനാത്ര സംദേഹഃ ശത്രുണാ പരിപീഡിതാഃ .. 42..

സേവകാ മമ സർവേ തേ ശത്രൂണാം വശവർതിനഃ .

ദുഃഖിതാ ഏവ ജാതാഃ സ്യുഃ പാലിതാ യേ മയാ പുരാ ..

ധനം മേ സുദുരാചാരൈരസദ്വ്യയപരൈഃ പരൈഃ .

ദ്യൂതാസവഭുജിഷ്യാദിസ്ഥാനേ സ്യാത്പ്രാപിതം കില .. 44 ..

കോശക്ഷയം കരിഷ്യന്തി വ്യസനൈഃ പാപബുദ്ധയഃ .

ന പാത്രദാനനിപുണാ മ്ലേച്ഛാസ്തേ മന്ത്രിണോഽപി മേ 45 ..

ഇതി ചിന്താപരോ രാജാ വൃക്ഷമൂലസ്ഥിതോ യദാ .

തദാജഗാമ വൈശ്യസ്തു കശ്ചിദാർതിപരസ്തഥാ .. 46 ..

നൃപേണ പുരതോ ദൃഷ്ടഃ പാർശ്വേ തത്രോപവേശിതഃ .

പപ്രച്ഛ തം നൃപഃ കോഽസി കുത ഏവാഗതോ വനമ് ..47..

കോഽസി കസ്മാച്ച ദീനോഽസി ഹരിതഃ ശോകപീഡിതഃ .

ബ്രൂഹി സത്യം മഹാഭാഗ മൈത്രീ സാപ്തപദീ മതാ .. 48 ..

വ്യാസ ഉവാച.

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം രാജ്ഞസ്തമുവാച വിശോത്തമഃ .

ഉപവിശ്യ സ്ഥിരോ ഭൂത്വാ മത്വാ സാധുസമാഗമമ് ..49..

വൈശ്യ ഉവാച.

മിത്രാഹം വൈശ്യജാതീയഃ സമാധിർനാമ വിശ്രുതഃ .

ധനവാന്ധർമനിപുണ: സത്യവാഗനസൂയകഃ .. 50 ..

പുത്രദാരൈർനിരസ്തോഽഹം ധനലുബ്ധൈരസാധുഭിഃ .

“കൃപണേതി മിഷം കൃത്വാ ത്യക്ത്വാ മായാം സുദുസ്ത്യജാമ്”

സ്വജനേന ച സംത്യക്തഃ പ്രാപ്തോഽസ്മി വനമാശു വൈ .. 51 ..

കോഽസി ത്വം ഭാഗ്യവാൻഭാസി കഥയസ്വ പ്രിയാധുനാ .

രാജോവാച.

സുരഥോ നാമ രാജാഽഹം ദസ്യുഭിഃ പീഡിതോഽഭവമ് ..52..

പ്രാപ്തോഽസ്മി ഗതരാജ്യോഽത്ര മംത്രിഭിഃ പരിവംചിതഃ .

ദിഷ്ട്യാ ത്വമത്ര മിത്രം മേ മിലിതോഽസി വിശോത്തമ 53 ..

സുഖേന വിഹരിഷ്യാവോ വനേഽത്ര ശുഭപാദപേ .

ശോകം ത്യജ മഹാബുദ്ധേ സ്വസ്ഥോ ഭവ വിശോത്തമ ..54 ..

"അത്രൈവ ച യഥാകാമം സുഖം തിഷ്ഠ മയാ സഹ . "

വൈശ്യ ഉവാച.

കുടുമ്ബം മേ നിരാലംബം മയാ ഹീനം സുദുഃഖിതമ് .

ഭവിഷ്യതി ച ചിന്താർതം വ്യാധിശോകോപതാപിതമ് 55 ..

ഭാര്യാദേഹേ സുഖം നോ വാ പുത്രദേഹേ ന വാ സുഖമ് .

ഇതി ചിന്താതുരം ചേതോ ന മേ ശാമ്യതി ഭൂമിപ .. 56 ..

കദാ ദ്രക്ഷ്യേ സുതം ഭാര്യാം ഗൃഹം സ്വജനമേവ ച .

സ്വസ്ഥം ന മന്മനോ രാജൻഗൃഹചിന്താകുലം ഭൃശമ് ..57..

രാജോവാച.

യൈർനിരസ്തോഽസി പുത്രാദ്യൈരസദ്വൃത്തൈഃ സുബാലിശൈഃ .

താന്ദൃഷ്ട്വാ കിം സുഖം തേഽദ്യ ഭവിഷ്യതി മഹാമതേ .. 58 ..

ഹിതകാരീ വരഃ ശത്രുർദുഃഖദാഃ സുഹൃദഃ കുതഃ .

തസ്മാത്സ്ഥിരം മനഃ കൃത്വാ വിഹരസ്വ മയാ സഹ .. 59 ..

വൈശ്യ ഉവാച.

മനോ മേ ന സ്ഥിരം രാജൻഭവത്യദ്യ സുദുഃഖിതമ് .

ചിന്തയാഽത്ര കുടുമ്ബസ്യ ദുസ്ത്യജസ്യ ദുരാത്മഭിഃ .. 60..

രാജോവാച.

മമാപി രാജ്യജം ദുഃഖം ദുനോതി കില മാനസമ് .

പൃച്ഛാവോഽദ്യ മുനിം ശാംതം ശോകനാശനമൗഷധമ് .. 61 ..

വ്യാസ ഉവാച.

ഇതി കൃത്വാ മതിം തൗ തു രാജാ വൈശ്യശ്ച ജഗ്മതുഃ .

മുനിം തൗ വിനയോപേതൗ പ്രഷ്ടും ശോകസ്യ കാരണമ് .. 62..

ഗത്വാ തം പ്രണിപത്യാഹ രാജാ ഋഷിമനുത്തമമ് .

ആസീനം സമ്യഗാസീനഃ ശാംതം ശാംതിമുപാഗതഃ .. 63..

ഇതി ശ്രീദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ദ്വാത്രിംശോഽധ്യായഃ .. 32 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_05/അധ്യായഃ_32&oldid=363278"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-